

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
Completele pentru dezlegarea unor chestiuni de drept

Decizia nr. 22/2016

Dosar nr. 2458/1/2016

Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1057 din 28/12/2016

Mirela Sorina Popescu - președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, președintele completului

Daniel Grădinaru - judecător la Secția penală

Leontina Șerban - judecător la Secția penală

Silvia Cerbu - judecător la Secția penală

Valentin Horia Șelaru - judecător la Secția penală

Săndel Lucian Macavei - judecător la Secția penală

Ana Maria Dascălu - judecător la Secția penală

Aurel Gheorghe Ilie - judecător la Secția penală

Simona Cristina Neniță - judecător la Secția penală

S-a luat în examinare sesizarea formulată de către Curtea de Apel Suceava - Secția penală și pentru cauze cu minori în Dosarul nr. 843/86/2016/a1, prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a următoarelor probleme de drept: dacă pentru punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică lucrătorii specializați din cadrul poliției prevăzuți de art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală necesită aviz de poliție judiciară sau este suficient ca aceste persoane să îndeplinească condițiile legale pentru a obține avizul.

Dacă în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală, conform considerentelor prezentate în paragraful 49 din Decizia nr. 51/2016 a Curții Constituționale, lucrătorii specializați din cadrul poliției care pot obține avizul de poliție judiciară sunt organe de cercetare penală speciale.

Dacă lucrătorii Departamentului de Informații și Protecție Internă/Serviciul de Informații și Protecție Internă au calitatea de lucrători specializați din cadrul poliției, în accepțiunea prevăzută de art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală.

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a fost constituit conform prevederilor art. 476 alin. (6) din Codul de procedură penală și art. 27⁴ din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Ședința este prezidată de către președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, doamna judecător Mirela Sorina Popescu.

La ședința de judecată participă doamna Iulia Humă, magistrat-asistent în cadrul Secției penale, desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 27⁶ din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este reprezentat de doamna procuror Irina Kuglay, procuror în cadrul Secției judiciare.

Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, învederând obiectul Dosarului nr. 2.458/1/2016 aflat pe rolul Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, arătând că la data de 3 octombrie 2016 a fost depus raportul întocmit în cauză de către judecătorul-raportor, domnul Daniel Grădinaru, raportul fiind comunicat părților la aceeași dată potrivit dispozițiilor art. 476 alin. (9) din Codul de procedură penală, iar la data de 21 octombrie 2016 inculpatul P.F.V., prin avocat, a depus la dosar punctul său de vedere privind chestiunile de drept supuse judecății.

Totodată, precizează că la dosar au fost trimise punctele de vedere ale magistraților de la Curtea de Apel Alba Iulia, Curtea de Apel Bacău, Curtea de Apel Brașov, Curtea de Apel București, Curtea de Apel Cluj, Curtea de Apel Constanța, Curtea de Apel Craiova, Curtea de Apel Galați, Curtea de Apel Iași, Curtea de Apel Oradea, Curtea de Apel Ploiești, Curtea de Apel Suceava, Curtea de Apel Timișoara, Curtea de Apel Târgu Mureș, care, după caz, au făcut referire și la punctele de vedere ale unora dintre instanțele arondate.

Prin Adresa nr. 1.004/C/1.788/III-5/2016 din data de 22 septembrie 2016, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de

Casație și Justiție, Secția judiciară, Serviciul judiciar penal, a comunicat faptul că Secția judiciară a unității de parchet sus-menționate nu are în lucru nicio sesizare având ca obiect promovarea unui recurs în interesul legii cu privire la problemele de drept cu care a fost sesizată instanța, fiind depuse și concluzii scrise în sensul că, în temeiul art. 475- 477 din Codul de procedură penală, sesizarea este inadmisibilă.

Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, doamna judecător Mirela Sorina Popescu, constatând că nu sunt alte cereri sau excepții de formulat, a solicitat doamnei procuror Irina Kuglay să susțină punctul de vedere al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție cu privire la problemele supuse dezbaterii în Dosarul nr. 2.458/1/2016/HP/P, respectiv: dacă pentru punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică lucrătorii specializați din cadrul poliției prevăzuți de art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală necesită aviz de poliție judiciară sau este suficient ca aceste persoane să îndeplinească condițiile legale pentru a obține avizul.

Dacă în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală, conform considerentelor prezentate în paragraful 49 din Decizia nr. 51/2016 a Curții Constituționale, lucrătorii specializați din cadrul poliției care pot obține avizul de poliție judiciară sunt organe de cercetare penală speciale.

Dacă lucrătorii Departamentului de Informații și Protecție Internă/Serviciul de Informații și Protecție Internă au calitatea de lucrători specializați din cadrul poliției, în accepțiunea prevăzută de art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală.

Reprezentantul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, doamna procuror Irina Kuglay, procuror în cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, a invocat în această cauză inadmisibilitatea sesizării prealabile, arătând că niciuna din cele trei întrebări adresate Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală nu întrunește condițiile pentru a învesti acest complet să se pronunțe printr-o hotărâre de dezlegare a unor probleme de drept.

Procurorul a arătat că, pe de o parte, problema pe care o ridică interpretarea dispozițiilor art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală nu este o veritabilă problemă de drept, întrucât textul de lege este neechivoc.

Astfel, art. 142 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură penală enumeră categoriile de persoane cărora li se conferă abilitarea legală de a pune în executare, din dispoziția procurorului, supravegherea tehnică. În forma inițială, textul enumera trei categorii de persoane: organele de cercetare penală, lucrătorii specializați din cadrul poliției și alte organe specializate ale statului.

Acestea sunt categorii diferite, cărora legiuitorul le-a acordat, distinct, independent uneia de cealaltă, vocația legală de a pune în executare supravegherea tehnică. Enumerarea cu caracter limitativ pe care a făcut-o legiuitorul nu lasă loc vreunei interpretări extensive: oricare dintre acestea avea, în redactarea inițială a legii, abilitarea de a executa actul procedural, fără ca vreo condiție suplimentară, neexprimată de text - cum ar fi aceea ca abilitarea vreuneia dintre aceste categorii ar depinde de atribute specifice aleia - să poată fi în mod rezonabil dedusă pe cale de interpretare.

Concluzia se menține și după ce textul inițial fiind declarat neconstituțional în privința ultimei categorii articolul a fost modificat astfel încât în prezent el prevede, enumeră, numai două categorii de persoane: organele de cercetare penală sau lucrătorii specializați din cadrul poliției. Enumerarea are caracter disjunctiv, ceea ce semnifică indicarea unor categorii distincte, separate, exclusive (fie una, fie cealaltă). Dacă legiuitorul ar fi intenționat să subsumeze una dintre categorii celeilalte, este evident că nu ar fi utilizat această tehnică de redactare, a enumerării disjunctive, ci ar fi indicat numai o singură categorie, aceea care ar fi întrunit toate presupusele condiții.

Așadar, nimic din această redactare ori din redactarea anterioară nu ridică problema dacă abilitarea legală a lucrătorilor specializați din cadrul poliției de a executa mandatele ar fi sau nu influențată, condiționată, de trăsături specifice celeilalte categorii, care este separat prevăzută.

Or, o interpretare nu doar singulară, ci și nejudicioasă, lipsită de suport logic, a unui text altminteri neechivoc nu poate constitui, în opinia procurorului, premisa sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru o dezlegare preliminară, situația fiind echivalentă inexistenței unei reale probleme de drept.

Privitor la cea de-a doua întrebare, s-a arătat că autorul sesizării solicită instanței de dezlegare să dea o interpretare considerentelor Curții Constituționale.

Or, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, dezlegarea dată de instanța supremă unor probleme de drept "nu poate primi decât interpretarea și aplicarea unitară a conținutului dispoziției legale, în sensul de acte normative, iar nu și a deciziilor Curții Constituționale și a efectelor pe care acestea le produc". Prin urmare, o procedură prin care instanța se pronunță în legătură cu efectele deciziilor Curții Constituționale este inadmisibilă, având ca obiect starea legii, în loc de

interpretarea și aplicarea unitară a acesteia.

În același sens și instanța supremă a arătat că efectele deciziilor Curții Constituționale nu pot fi interpretate, în procesul de aplicare a legii, de către alte instituții ale statului, întrucât un atare demers ar genera o știrbire a competenței sale exclusive în materie.

Privitor la cea de-a treia întrebare, procurorul a arătat că, ceea ce se solicită, în esență, este ca instanța de dezlegare să stabilească dacă lucrătorii din cadrul D.I.P.I./S.I.P.I. fac parte din vreuna dintre categoriile de organe la care se referă art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală, autorul sesizării arătând, între altele, că nici dispozițiile codului, nici considerentele deciziei Curții Constituționale și nici legislația specială, exhaustiv prezentată, nu definesc și nu clarifică condițiile pe care trebuie să le îndeplinească persoanele prevăzute în art. 142 alin. (1) din sintagma lucrători specializați din cadrul poliției pentru punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică".

Acest demers este inadmisibil, în opinia procurorului, întrucât, pe de o parte, se solicită aplicarea legii în concret la o situație particulară, iar, pe de altă parte, se solicită instanței de dezlegare să adauge la lege condiții neprevăzute de aceasta.

Asfel, pe de o parte, a stabili dacă un anume subiect de drept se circumscrie unei ipoteze legale reprezintă o aplicare în concret a dispoziției legale la speță, și nu constituie o problemă de drept în sensul art. 475 din Codul de procedură penală.

Pe de altă parte, nici omisiunea legii de a reglementa, suplimentar celor pe care le enunță expres, și alte condiții pe care să le îndeplinească "persoanele care pun în executare" măsura supravegherii nu are aptitudinea de a constitui o problemă de drept în înțelesul aceleiași norme.

Dispozițiile procesual penale instituie explicit, în art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală, două condiții pe care, îndeplinindu-le, un oficial are abilitarea de a pune în executare mandatul: să fie specializat în atare activități, adică să aibă pregătirea profesională care să îi permită realizarea tehnică a operațiunii, și să funcționeze în cadrul poliției.

S-a mai arătat, de asemenea, că opinia autorului sesizării în sensul că aceste condiții ar trebui dezvoltate în cuprinsul altor reglementări legale nu echivalează însă cu identificarea, în această presupusă omisiune, a unei probleme de drept.

Pentru aceste considerente, în final procurorul a solicitat respingerea ca inadmisibilă a sesizării formulate de Curtea de Apel Suceava - Secția penală și pentru cauze cu minori în Dosarul nr. 843/86/2016/a1.

Președintele completului, doamna judecătoare Mirela Sorina Popescu, președinte al Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, a declarat dezbaterile închise, iar Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a reținut dosarul în pronunțare cu privire la admisibilitatea sesizării.

ÎNALTA CURTE,

asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

Prin Încheierea de ședință din data de 7 iunie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 843/86/2016/a1, Curtea de Apel Suceava - Secția penală și pentru cauze cu minori, în temeiul art. 475 și următoarele din Codul de procedură penală, a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a următoarelor probleme de drept: dacă pentru punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică lucrători specializați din cadrul poliției prevăzuți de art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală necesită aviz de poliție judiciară sau este suficient ca aceste persoane să îndeplinească condițiile legale pentru a obține avizul.

Dacă în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală, conform considerentelor prezentate în paragraful 49 din Decizia nr. 51/2016 a Curții Constituționale, lucrătorii specializați din cadrul poliției care pot obține avizul de poliție judiciară sunt organe de cercetare penală speciale.

Dacă lucrătorii Departamentului de Informații și Protecție Internă/Serviciul de Informații și Protecție Internă au calitatea de lucrători specializați din cadrul poliției, în accepțiunea prevăzută de art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală.

II. Expunerea succintă a cauzei:

Din cuprinsul încheierii de sesizare a reieșit că prin Rechizitoriul nr. 130/P/2015 din 22 februarie 2016 al Parchetului

de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - DNA - Serviciul Teritorial Suceava s-a dispus trimiterea în judecată a mai multor persoane, printre care și a inculpatului P.F.V., pentru săvârșirea a patru infracțiuni de luare de mită, fapte prevăzute de art. 289 alin. (1) din Codul penal raportat la art. 6 și art. 7 lit. c) din Legea nr. 78/2000, două infracțiuni de trafic de influență, fapte prevăzute de art. 291 alin. (1) din Codul penal raportat la art. 6 și art. 7 lit. c) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, și trei infracțiuni de fals în declarații, fapte prevăzute de art. 326 din Codul penal, cu aplicarea art. 10 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, totul cu aplicarea art. 38 alin. (1) din Codul penal.

În fața judecătorului de cameră preliminară din cadrul instanței învestite cu rechizitoriu, inculpatul P.F.V. a invocat cereri și excepții ce au vizat în special neregularitatea actului de sesizare și nelegalitatea probelor obținute prin punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică, cereri și excepții ce au fost respinse prin Încheierea din camera de consiliu din data de 21 martie 2016, pronunțată de judecătorul de cameră preliminară din cadrul Tribunalului Suceava, care a constatat, în baza art. 342 raportat la art. 346 din Codul de procedură penală, legalitatea sesizării instanței, a administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală și a dispus începerea judecării cauzei cu privire la inculpați.

Împotriva încheierii a formulat contestație inculpatul P.F.V., care a reiterat cererile și excepțiile invocate în fața judecătorului de cameră preliminară de la instanța învestită prin rechizitoriu.

Excepțiile și cererile referitoare la nelegalitatea probelor obținute ca urmare a punerii în executare a mandatelor de supraveghere tehnică au făcut trimitere la Decizia nr. 51/2016 a Curții Constituționale prin care s-a constatat că sintagma "ori de alte organe specializate ale statului" din cuprinsul dispozițiilor art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală este neconstituțională.

Verificând cererile și excepțiile prezentate de inculpatul contestator, judecătorul de cameră preliminară învestit cu soluționarea contestației a constatat, pe baza relațiilor transmise de autoritățile competente, că mandatele de supraveghere tehnică emise în prezenta cauză au fost puse în executare de către lucrători din cadrul Serviciului de Informații și Protecție Internă Suceava.

Prin Adresa nr. 88/111-13 din 22 aprilie 2016, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție - Serviciul Teritorial Suceava a susținut că în cadrul Serviciului de Informații și Protecție Internă Suceava funcționează lucrători specializați din cadrul poliției, potrivit art. 142 alin. (1) teza a II-a din Codul de procedură penală, această categorie neincluzându-se în sintagma "alte organe specializate ale statului" ce a făcut obiectul excepției de neconstituționalitate admise prin Decizia nr. 51/2016 a Curții Constituționale.

Solicitând relații cu privire la punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică emise în cauză, MAI - Departamentul de Informații și Protecție Internă a comunicat, prin Adresa nr. 16.400.540 din 22 aprilie 2016, că Departamentul de Informații și Protecție Internă este structură specializată în Ministerul Afacerilor Interne ce intră în categoria organelor specializate ale statului cu atribuții în domeniul siguranței naționale, instituția făcând parte din categoria "alte organe specializate ale statului", sintagmă declarată neconstituțională prin Decizia nr. 51 din 16 februarie 2016 a Curții Constituționale a României, răspuns menținut și prin Adresa MAI - Departamentul de Informații și Protecție Internă nr. 1.640.751 din 6 iunie 2016.

Prin Adresa nr. 2.100.675/MMD din 3 mai 2016, MAI-DIPI - Serviciul de Informații și Protecție Internă Suceava a confirmat faptul că mandatele de supraveghere tehnică din cauză au fost puse în executare de lucrători din cadrul SIPI Suceava care nu au calitatea de organe de cercetare sau urmărire penală, nu dețin avize de ofițeri de poliție judiciară și nu fac parte din categoria lucrătorilor specializați din cadrul poliției.

Ulterior, prin Adresa nr. 2.100.687 din 27 mai 2016, MAI-DIPI - Serviciul de Informații și Protecție Internă Suceava a precizat că persoanele din cadrul SIPI Suceava care au pus efectiv în executare mandatele de supraveghere tehnică sunt lucrători specializați în efectuarea activităților de punere în aplicare a mandatelor de supraveghere tehnică și au statutul profesional de polițiști, fiindu-le aplicabile dispozițiile Legii nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, cu modificările și completările ulterioare.

Pentru susținerea punctului de vedere exprimat de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție - Serviciul Teritorial Suceava referitor la existența unei practici prin care se reține calitatea de lucrători specializați din cadrul poliției a personalului D.I.P.I./S.I.P.I., la dosarul cauzei au fost depuse Încheierea nr. 452 din 30 martie 2016 a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Secția penală, pronunțată în Dosarul nr. 870/1/2015, și Încheierea nr. 486 din 6 aprilie 2016 a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Secția penală, pronunțată în Dosarul nr. 2.246/2/2016.

Prin Încheierea de sesizare din data de 7 iunie 2016, Curtea de Apel Suceava - Secția penală și pentru cauze cu minori a reținut că problema de drept ridicată în cauză este:

- Dacă pentru punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică lucrătorii specializați din cadrul poliției prevăzuți de art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală necesită aviz de poliție judiciară sau este suficient ca aceste persoane să îndeplinească condițiile legale pentru a obține avizul.

- Dacă în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală, conform considerentelor prezentate în paragraful 49 din Decizia nr. 51/2016 a Curții Constituționale, lucrătorii specializați din cadrul poliției care pot deține avizul de poliție judiciară sunt organe de cercetare penală speciale.

- Dacă lucrătorii Departamentului de Informații și Protecție Internă/Serviciul de Informații și Protecție Internă au calitatea de lucrători specializați din cadrul poliției, în accepțiunea prevăzută de art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală.

Drept urmare, în conformitate cu dispozițiile art. 475 și următoarele din Codul de procedură penală, a dispus sesizarea instanței supreme în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile referitoare la problemele arătate.

În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (2) din Codul de procedură penală a dispus suspendarea judecării cauzei până la pronunțarea hotărârii prealabile.

III. Punctul de vedere al completului care a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție

Asupra admisibilității sesizării:

Judecătorul de cameră preliminară a apreciat că în cauză sunt îndeplinite condițiile cerute de art. 475 din Codul de procedură penală sub aspectul admisibilității sesizării.

Astfel, s-a reținut că judecătorul de cameră preliminară a fost investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, respectiv a contestației formulate împotriva încheierii pronunțate de judecătorul de cameră preliminară de la instanța investită cu rechizitoriu.

Întrucât în cauză s-au invocat cereri și excepții ce vizează legalitatea administrării probelor și nulitatea relativă a acestora, judecătorul de cameră preliminară a apreciat că de lămurirea problemei de drept puse în discuție depinde soluționarea pe fond a cauzei, nu numai cu privire la contestația formulată de inculpat, ci și cu privire la stabilirea vinovăției acestuia pe fondul cauzei.

Astfel, potrivit dispozițiilor art. 342 din Codul de procedură penală, obiectul procedurii camerei preliminare îl constituie verificarea, după trimiterea în judecată, a competenței și a legalității sesizării instanței, precum și verificarea legalității administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală.

Potrivit art. 282 alin. (1) din Codul de procedură penală, încălcarea oricăror dispoziții legale în afara celor prevăzute de art. 281 din Codul de procedură penală determină nulitatea actului atunci când, prin nerespectarea dispozițiilor legale, s-a adus o vătămare drepturilor părților ori ale subiecților procesuali principali, care nu poate fi înlăturată altfel decât prin desființarea actului, iar, potrivit alin. (4) lit. a) din text, încălcarea dispozițiilor legale prevăzute de alin. (1) poate fi invocată până la închiderea procedurii de cameră preliminară dacă încălcarea a intervenit în cursul urmăririi penale sau în această procedură.

Având în vedere aceste dispoziții legale coroborate cu cele ale art. 102 din Codul de procedură penală care reglementează excluderea probelor obținute în mod nelegal, judecătorul de cameră preliminară a subliniat importanța deosebită pe care o reprezintă lămurirea problemei de drept puse în discuție, atât în ceea ce privește soluționarea contestației formulate în condițiile art. 347 din Codul de procedură penală și pronunțarea uneia dintre soluțiile prevăzute de art. 346 din Codul de procedură penală, cât și asupra fondului cauzei cu privire la susținerea acuzației în materie penală și posibilitatea instanței de fond de a rezolva acțiunea penală prin pronunțarea uneia dintre soluțiile prevăzute de art. 396 alin. (1) din Codul de procedură penală.

Judecătorul de cameră preliminară, consultând jurisprudența în materie, a constatat totodată că asupra chestiunii de drept puse în discuție Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și aceasta nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

Asupra chestiunii de drept:

Potrivit dispozițiilor art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală în forma actuală, după modificarea prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2016, "procurorul pune în executare supravegherea tehnică ori poate dispune ca aceasta să fie efectuată de organul de cercetare penală sau lucrători specializați din cadrul poliției".

Codul de procedură penală stabilește în art. 30 lit. a) și b) și art. 55 alin. (1) că procurorul și organele de cercetare penală sunt organe judiciare și, respectiv, organe de urmărire penală, neexistând nicio dispoziție care să definească sintagma "lucrători specializați din cadrul poliției".

Organele de cercetare penală în general, precum și cele de cercetare penală ale poliției judiciare își găsesc reglementarea în dispozițiile Legii nr. 218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, republicată, precum și ale Legii nr. 364/2004 privind organizarea și funcționarea poliției judiciare, care arată în mod clar condițiile pe care trebuie să le îndeplinească personalul, modul de numire și atribuțiile acestuia.

Din analiza legislației speciale prezentate anterior, respectiv Legea nr. 218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, republicată, Legea nr. 364/2004 privind organizarea și funcționarea poliției judiciare, precum și a Legii nr. 360/2002 privind statutul polițistului, cu modificările și completările ulterioare, lucrătorii specializați din cadrul poliției nu sunt definiți, neavând o reglementare expresă.

Potrivit dispozițiilor art. 29 alin. (2) din Legea nr. 218/2002, republicată, personalul Poliției Române se compune din polițiști, alți funcționari publici și personal contractual.

Anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 416/2007 privind structura organizatorică și efectivele Ministerului Afacerilor Interne, cu modificările și completările ulterioare, stabilește la lit. A pct. 1 că Poliția Română este instituție și structură aflată în subordinea/în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, fiind enumerate încă alte 23 de unități, instituții și structuri aflate în subordine, printre care, la lit. A pct. 3, Poliția de Frontieră Română, iar la lit. A pct. 7, Departamentul de Informații și Protecție Internă, structură ce este prezentată și în dispozițiile art. 10 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 30/2007 privind organizarea și funcționarea Ministerului Internelor și Reformei Administrative, aprobată cu modificări prin Legea nr. 15/2008, cu modificările și completările ulterioare, ce a pus în executare mandatele de supraveghere tehnică în prezenta cauză.

Totodată, s-a constatat că Poliția Română este organizată în unități, structuri, direcții centrale și teritoriale, printre care Direcția de Ordine Publică, Direcția de Investigatii Criminale, Direcția de Constatare a Criminalității Organizate, Direcția de Investigare a Criminalității Economice, Direcția Rutieră, Direcția Arme Explozibile și Substanțe Periculoase, Direcția de Poliție Transporturi, Direcția Anticorupție, Direcția Operațiuni Speciale, Serviciul pentru Intervenții și Acțiuni Speciale, Direcția Control Intern, Serviciul de Poliție Canină, Sanitar Veterinar și pentru Siguranța Alimentelor etc., precum și servicii specializate, cadrul legal general care reglementează activitatea acestora fiind tot Legea nr. 218/2002, republicată, și Legea nr. 360/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2016 privind unele măsuri pentru punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică dispuse în procesul penal a modificat Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și Legea nr. 508/2004 privind înființarea, organizarea și funcționarea în cadrul Ministerului Public a Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, cu modificările și completările ulterioare, introducând dispoziții noi, precum că în vederea desfășurării activităților prevăzute de art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală, în cadrul Ministerului Public și al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism funcționează prin detașare ofițeri sau agenți de poliție judiciară sub directa conducere și controlul nemijlocit al procurorilor, în limita posturilor prevăzute de lege.

Dispoziții similare privind încadrarea cu ofițeri și agenți de poliție judiciară ce își desfășoară activitatea sub directa conducere, supraveghere și control al procurorului se regăsesc și în art. 6 și art. 10 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție, aprobată cu modificări prin Legea nr. 503/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Față de dispozițiile legale mai sus enumerate, în opinia judecătorului, sintagma "lucrători specializați din cadrul poliției" rămâne fără reglementare atât timp cât aceștia nu sunt organe de cercetare penală conform art. 30 lit. a) din Codul de procedură penală, organe de cercetare penală ale poliției judiciare conform art. 27 din Legea nr. 218/2002, republicată, și art. 55 alin. (4) din Codul de procedură penală și nici ofițerii sau agenții de poliție judiciară prezentați în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2016.

Judecătorul de cameră preliminară a mai constatat că, în paragraful 49 al Deciziei nr. 51/2016 a Curții Constituționale,

deopotrivă obligatoriu, precum și în dispozitivul deciziei, se reține ca fiind justificată opțiunea legiuitorului ca mandatul de supraveghere tehnică să fie pus în executare de către procuror și organele de cercetare penală care sunt organe judiciare conform art. 30 din Codul de procedură penală, precum și de către lucrătorii specializați din cadrul poliției, în condițiile în care aceștia pot deține avizul de ofițeri de poliție judiciară în condițiile art. 55 alin. (5) din Codul de procedură penală.

Paragraful 49 al Deciziei nr. 51/2016 a Curții Constituționale face trimitere la posibilitatea obținerii avizului de către lucrătorii specializați din cadrul poliției în condițiile art. 55 alin. (5) din Codul de procedură penală, indicând astfel necesitatea îndeplinirii unei condiții prealabile de către aceștia. Art. 55 alin. (5) din Codul de procedură penală, la care face trimitere paragraful 49 al Deciziei Curții Constituționale nr. 51/2006, vizează atribuțiile organelor de cercetare penală speciale care, potrivit textului, sunt îndeplinite de ofițeri anume desemnați în condițiile legii, care au primit avizul conform al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, ceea ce conduce la ideea că lucrătorii specializați din cadrul poliției nu sunt organe de cercetare penală ale poliției judiciare, întrucât dacă ar fi fost așa s-ar fi făcut trimitere la dispozițiile art. 55 alin. (4) din Codul de procedură penală, care reglementează atribuțiile acestei categorii de organe de urmărire penală și arată expres că sunt îndeplinite de lucrători specializați din cadrul Ministerului Administrației și Internelor, în fapt Ministerul Afacerilor Interne.

Potrivit art. 57 alin. (2) din Codul de procedură penală, organele de cercetare penală speciale efectuează acte de urmărire penală numai în condițiile art. 55 alin. (5) și (6) din același cod, corespunzător structurii din care fac parte, în cazul săvârșirii infracțiunilor de către militari sau în cazul infracțiunilor de corupție și de serviciu prevăzute de Codul penal săvârșite de către personalul navigant al marinei civile, dacă fapta a pus sau a putut pune în pericol siguranța navei sau a navigației ori a personalului. De asemenea, organele de cercetare penală speciale pot efectua, în cazul infracțiunilor contra securității naționale prevăzute în titlul X din Codul penal și al infracțiunilor de terorism, din dispoziția procurorului, punerea în aplicare a mandatelor de supraveghere tehnică.

Judecătorul de cameră preliminară de la Curtea de Apel Suceava consideră că interpretarea sistematică sau teleologică a sintagmei "lucrători specializați din cadrul poliției" nu conduce la stabilirea fără echivoc a acestei categorii de persoane, iar o interpretare literală a sintagmei, pornind de la sensul cuvintelor folosite, ar crea o situație paradoxală atât timp cât în cadrul poliției lucrători sunt și funcționarii publici, și personalul contractual, iar termenul de poliție se regăsește și în legislația specială care reglementează activitatea Poliției de Frontieră, Poliției Locale și Poliției Militare etc.

Astfel că, deși mandatele de supraveghere tehnică sunt, potrivit dispozițiilor art. 139 alin. (1) din Codul de procedură penală, emise de judecătorul de drepturi și libertăți atunci când sunt îndeplinite cumulativ condițiile prevăzute de lege, pentru punerea în executare a mandatului de supraveghere tehnică de către lucrătorii specializați din cadrul poliției prevăzuți de art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală, Codul de procedură penală și legislația specială nu conțin reglementări care să definească și să arate condițiile pe care trebuie să le îndeplinească această categorie de personal.

Potrivit art. 6 și 9 din Legea nr. 51/1997 privind securitatea națională a României, republicată, raportat la art. 10 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 30/2007, aprobată cu modificări prin Legea nr. 15/2008, cu modificările și completările ulterioare, Departamentul de Informații și Protecție Internă este structură specializată a Ministerului Afacerilor Interne care desfășoară activități de informații, contrainformații și securitate în vederea asigurării ordinii publice, prevenirii și combaterii amenințărilor la adresa securității naționale, privind misiunile, personalul, patrimoniul și informațiile clasificate în cadrul ministerului.

Structura Departamentului de Informații și Protecție Internă este formată din aparatul central cu direcții generale/diviziuni și structuri independente și aparatul teritorial cu servicii județene de informații și protecție internă.

Personalul Departamentului de Informații și Protecție Internă este compus din funcționari publici cu statut special și personal contractual care au drepturile și obligațiile prevăzute de Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, cu modificările și completările ulterioare.

Or, întrucât dispozițiile Codului de procedură penală, legislația specială și considerentele prezentate în paragraful 49 al Deciziei nr. 51/2016 a Curții Constituționale nu definesc și nu clarifică condițiile pe care trebuie să le îndeplinească persoanele prezentate în art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală din sintagma "lucrători specializați din cadrul poliției pentru punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică", judecătorul de cameră preliminară a apreciat că se impune pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept enunțate.

IV. Punctele de vedere ale procurorului și părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

Reprezentantul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție - Serviciul Teritorial Suceava, cu ocazia dezbaterilor din ședința din camera de consiliu din data de 7 iunie 2016, a arătat că se opune sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție, întrucât apreciază că sintagma "lucrători specializați din cadrul poliției" așa cum este prevăzută de art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală nu reprezintă o chestiune de drept pentru care este necesar a fi pronunțată o hotărâre prealabilă pentru a fi lămurită. A făcut trimitere la dispozițiile legale în vigoare pentru interpretarea acestei sintagme. Astfel, a apreciat că sesizarea nu face obiectul art. 475 din Codul de procedură penală, arătând că paragraful 49 al Deciziei nr. 51/2016 a Curții Constituționale dezleagă și analizează sintagma "lucrători specializați din cadrul poliției".

Apărătorii inculpatului contestator și ai intimaților au arătat că în cauză sunt îndeplinite condițiile cerute de art. 475 din Codul de procedură penală atât sub aspectul admisibilității sesizării, cât și sub aspectul chestiunii de drept care nu a fost clarificată printr-o hotărâre prealabilă sau prin intermediul unui recurs în interesul legii soluționat sau aflat pe rolul instanței competente.

V. Punctele de vedere exprimate de către curțile de apel și instanțele judecătorești arondate

În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (10) din Codul de procedură penală cu referire la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală s-a solicitat punctul de vedere al instanțelor judecătorești asupra chestiunilor de drept supuse dezlegării:

"Dacă pentru punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică lucrătorii specializați din cadrul poliției prevăzuți de art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală necesită aviz de poliție judiciară sau este suficient ca aceste persoane să îndeplinească condițiile legale pentru a obține avizul.

Dacă în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală, conform considerentelor prezentate în paragraful 49 din Decizia nr. 51/2016 a Curții Constituționale, lucrătorii specializați din cadrul poliției care pot obține avizul de poliție judiciară sunt organe de cercetare penală speciale.

Dacă lucrătorii Departamentului de Informații și Protecție Internă/Serviciul de Informații și Protecție Internă au calitatea de lucrători specializați din cadrul poliției, în accepțiunea prevăzută de art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală".

Au comunicat puncte de vedere asupra problemelor de drept în discuție: Curtea de Apel Alba Iulia, Curtea de Apel Bacău, Curtea de Apel Brașov, Curtea de Apel București, Curtea de Apel Cluj, Curtea de Apel Constanța, Curtea de Apel Craiova, Curtea de Apel Galați, Curtea de Apel Iași, Curtea de Apel Oradea, Curtea de Apel Ploiești, Curtea de Apel Suceava, Curtea de Apel Timișoara, Curtea de Apel Târgu Mureș, care, după caz, au făcut referire și la punctele de vedere ale unora dintre instanțele arondate.

a) Cu privire la problema de drept supusă dezlegării, respectiv dacă pentru punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică lucrătorii specializați din cadrul poliției prevăzuți de art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală necesită aviz de poliție judiciară sau este suficient ca aceste persoane să îndeplinească condițiile legale pentru a obține avizul, opinia majoritară exprimată de instanțe este în sensul că, pentru punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică, lucrătorii specializați din cadrul poliției prevăzuți de art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală necesită aviz de poliție judiciară (Judecătoria Mizil, Curtea de Apel Oradea, Tribunalul Dolj, Tribunalul Olt, Judecătoria Bălș, Tribunalul Gorj, Curtea de Apel Bacău, Judecătoria Moinești, Curtea de Apel București - Secția I penală, Tribunalul București Secția I penală, judecătoriile sectoarelor 1-6 București, Judecătoria Alexandria, Curtea de Apel Brașov (o parte dintre magistrații instanței au exprimat această opinie, respectiv Tribunalul Covasna, Judecătoria Rupea, Judecătoria Lugoj), Curtea de Apel Galați - Secția penală, Judecătoria Galați - Secția penală, Judecătoria Brăila.

Opinia minoritară exprimată de instanțe este în sensul că pentru punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică este suficient ca lucrătorii specializați din cadrul poliției prevăzuți de art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală să îndeplinească condițiile legale pentru a obține avizul (Tribunalul Prahova, Judecătoria Ploiești, Judecătoria Pașcani, Curtea de Apel București - Secția a II a penală, Curtea de Apel Brașov, Tribunalul Brașov, Tribunalul pentru Minori și Familie Brașov, Curtea de Apel Timișoara, Tribunalul Timiș, Curtea de Apel Târgu Mureș).

b) Cu privire la problema de drept supusă dezlegării, respectiv dacă în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală, conform considerentelor prezentate în paragraful 49 din Decizia nr. 51/2016 a Curții Constituționale, lucrătorii specializați din cadrul poliției care pot obține avizul de poliție judiciară sunt organe de cercetare penală speciale, opinia majoritară exprimată de instanțe este în sensul că în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală, conform considerentelor prezentate în paragraful 49 din Decizia nr. 51/2016 a Curții Constituționale, lucrătorii specializați din cadrul poliției care pot obține avizul de poliție

judiciară nu sunt organe de cercetare penală speciale (Tribunalul Prahova, Judecătoria Ploiești, Judecătoria Mizil, Tribunalul Olt, Judecătoria Balș, Tribunalul Gorj, Curtea de Apel București - Secția a II-a penală, Curtea de Apel București - Secția I penală, Tribunalul București, judecătoriile sectoarelor 1-6 București, Judecătoria Bolintin-Vale, Judecătoria Videle, Curtea de Apel Brașov, Curtea de Apel Timișoara, Tribunalul Timiș, Curtea de Apel Galați, Judecătoria Galați). Opinia minoritară exprimată de instanțe este în sensul că lucrătorii specializați din cadrul poliției care pot obține avizul de poliție judiciară sunt organe de cercetare penală speciale (Tribunalul Dolj, Judecătoria Pașcani, Curtea de Apel Bacău, Tribunalul Covasna, Tribunalul Brașov, Judecătoria Rupea, Tribunalul pentru Minori și Familie Brașov, Judecătoria Brăila, Curtea de Apel Târgu Mureș, Judecătoria Luduș).

c) Cu privire la problema de drept supusă dezlegării, respectiv dacă lucrătorii Departamentului de Informații și Protecție Internă/Serviciul de Informații și Protecție Internă au calitatea de lucrători specializați din cadrul poliției, în accepțiunea prevăzută de art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală, opinia majoritară exprimată de instanțe este în sensul că lucrătorii Departamentului de Informații și Protecție Internă/Serviciul de Informații și Protecție Internă nu au calitatea de lucrători specializați din cadrul poliției, în accepțiunea prevăzută de art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală (Tribunalul Prahova, Judecătoria Ploiești, Judecătoria Mizil, Tribunalul Olt, Judecătoria Balș, Judecătoria Pașcani, Tribunalul București, judecătoriile sectoarelor 1-6 București, Judecătoria Bolintin-Vale, Curtea de Apel Galați, Judecătoria Galați).

Opinia minoritară exprimată de instanțe este în sensul că lucrătorii Departamentului de Informații și Protecție Internă/Serviciul de Informații și Protecție Internă au calitatea de lucrători specializați din cadrul poliției, în accepțiunea prevăzută de art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală (Curtea de Apel Oradea, Tribunalul Dolj, Curtea de Apel București - Secția I penală, Judecătoria Alexandria, Judecătoria Turnu Măgurele, Judecătoria Videle, Curtea de Apel Brașov, Tribunalul Covasna, Judecătoria Rupea, Tribunalul pentru Minori și Familie Brașov, Curtea de Apel Timișoara, Tribunalul Timiș, Judecătoria Brăila, Curtea de Apel Târgu Mureș).

VI. Opinia specialiștilor consultați

Nu s-au solicitat opinii ale specialiștilor în domeniul dreptului penal.

VII. Examenul jurisprudenței în materie

1. Jurisprudența națională relevantă

În materialul transmis de curțile de apel a fost identificată ca fiind relevantă doar Încheierea judecătorului de cameră preliminară din cadrul Tribunalului Suceava, pronunțată la data de 13 aprilie 2016 în Dosarul nr. 43.886/2016/a1, definitivă prin Încheierea nr. 52 din 24 iunie 2016, pronunțată de judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel Suceava.

Prin aceasta s-a reținut, printre altele, că lucrătorii de poliție din cadrul D.I.P.I., ce au pus în executare mandatele de supraveghere provizorii emise de procurorul Direcției Naționale Anticorupție - Serviciul Teritorial Suceava față de inculpatul Ș.D., fac parte din categoria "lucrătorilor specializați din cadrul poliției", categorie prevăzută expres de dispozițiile art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală și validată de Curtea Constituțională ca îndeplinind exigențele de constituționalitate pentru a pune în executare mandatele de supraveghere.

S-a considerat că este relevant paragraful 49 din motivarea Deciziei nr. 51 din 16 februarie 2016 a Curții Constituționale, în care se arată că este justificată opțiunea legiuitorului ca mandatul de supraveghere tehnică să fie pus în executare de procuror și organul de cercetare penală, care sunt organe judiciare, conform art. 30 din Codul de procedură penală, precum și de către lucrătorii specializați din cadrul poliției, în condițiile în care aceștia pot deține avizul de ofițeri de poliție judiciară, potrivit art. 55 alin. (5) din Codul de procedură penală. Această opțiune nu se justifică însă în privința includerii în cuprinsul art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală a sintagmei "alte organe specializate ale statului", neprecizate în Codul de procedură penală sau în alte legi speciale.

Judecătorul de cameră preliminară a considerat neîntemeiate susținerile inculpaților din acea cauză cu privire la împrejurarea că lucrătorii DIPI nu sunt lucrători specializați din cadrul poliției, întrucât nu ar deține aviz de poliție judiciară, nefiind astfel organe de cercetare penală conform art. 55 alin. (1) lit. b) și c) din Codul de procedură penală.

Așa cum rezultă din textul art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală, punerea în executare a mandatului de supraveghere se poate face de organul de cercetare penală sau de lucrătorii specializați din cadrul poliției, conjuncția sau indicând că lucrătorii specializați de poliție ce pot pune în executare mandatul de supraveghere nu sunt organe de cercetare penală (ale poliției judiciare sau speciale), doar pentru acestea din urmă art. 55 din Codul de procedură penală

prevăzând necesitatea obținerii avizului de poliție judiciară.

2. Jurisprudența relevantă a Înaltei Curți de Casație și Justiție

Nu a fost identificată.

3. Jurisprudența relevantă a Curții Constituționale

Relevantă pentru problema de drept analizată este Decizia nr. 51 din 16 februarie 2016 a Curții Constituționale (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 190 din 14 martie 2016), prin care s-a constatat că sintagma "ori de alte organe specializate ale statului" din cuprinsul dispozițiilor art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală este neconstituțională.

În argumentarea acestei decizii Curtea Constituțională a arătat că pune, în mod esențial, accentul pe respectarea exigențelor de calitate a legislației interne, legislație care, pentru a fi compatibilă cu principiul preeminenței dreptului, trebuie să îndeplinească cerințele de accesibilitate (normele care guvernează materia interceptării comunicațiilor trebuie reglementate la nivel de lege), claritate (normele trebuie să aibă o redactare fluentă și inteligibilă, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure sau echivoce, într-un limbaj și stil juridic specific normativ, concis, sobru, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale și de ortografie), precizie și previzibilitate (lex certa, norma trebuie să fie redactată clar și precis, astfel încât să permită oricărei persoane - care, la nevoie, poate apela la consultanță de specialitate - să își corecteze conduita și să fie capabilă să prevadă, într-o măsură rezonabilă, consecințele care pot apărea dintr-un act determinat). Aceste exigențe trebuie să fie inerente oricărui act normativ, cu atât mai mult unei reglementări care dă dreptul autorităților publice de a interveni în viața intimă, familială și privată, precum și dreptul de a accesa corespondența persoanelor.

În examinarea criticilor de neconstituționalitate, Curtea constată totodată că nicio reglementare din legislația națională în vigoare, cu excepția dispozițiilor art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală, nu conține vreo normă care să consacre expres competența unui alt organ al statului, în afara organelor de urmărire penală, de a efectua interceptări, respectiv de a pune în executare un mandat de supraveghere tehnică. Or, pornind de la datele concrete din speța dedusă controlului de constituționalitate, Curtea a apreciat că reglementarea în acest domeniu nu poate fi realizată decât printr-un act normativ cu putere de lege, iar nu printr-o legislație infralegală, respectiv acte normative cu caracter administrativ, adoptate de alte organe decât autoritatea legiuitoare, caracterizate printr-un grad sporit de instabilitate sau inaccesibilitate.

Având în vedere aceste argumente și caracterul intruziv al măsurilor de supraveghere tehnică, Curtea a constatat că este obligatoriu ca aceasta să se realizeze într-un cadru normativ clar, precis și previzibil, atât pentru persoana supusă acestei măsuri, cât și pentru organele de urmărire penală și pentru instanțele de judecată. În caz contrar s-ar ajunge la posibilitatea încălcării într-un mod aleatoriu/abuziv a unora dintre drepturile fundamentale esențiale într-un stat de drept: viața intimă, familială și privată și secretul corespondenței. Este îndeobște admis că drepturile prevăzute la art. 26 și 28 din Constituție nu sunt absolute, însă limitarea lor trebuie să se facă cu respectarea dispozițiilor art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală, iar gradul de precizie a termenilor și noțiunilor folosite trebuie să fie unul ridicat, dată fiind natura drepturilor fundamentale limitate. Așadar, standardul constituțional de protecție a vieții intime, familiale și private și a secretului corespondenței impune ca limitarea acestora să se realizeze într-un cadru normativ care să stabilească expres, într-un mod clar, precis și previzibil care sunt organele abilitate să efectueze operațiunile care constituie ingerințe în sfera protejată a drepturilor.

Prin urmare, Curtea a reținut că este justificată opțiunea legiuitoare ca mandatul de supraveghere tehnică să fie pus în executare de procuror și de organele de cercetare penală, care sunt organe judiciare, conform art. 30 din Codul de procedură penală, precum și de către lucrătorii specializați din cadrul poliției, în condițiile în care aceștia pot deține avizul de ofițer de poliție judiciară, în condițiile art. 55 alin. (5) din Codul de procedură penală. Această opțiune nu se justifică însă în privința includerii, în cuprinsul art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală, a sintagmei "alte organe specializate ale statului", neprecizate în cuprinsul Codului de procedură penală sau în cuprinsul altor legi speciale.

Pentru toate argumentele arătate, Curtea a constatat că dispozițiile criticate încalcă prevederile constituționale cuprinse în art. 1 alin. (3) referitoare la statul de drept în componenta sa privind garantarea drepturilor cetățenilor și în art. 1 alin. (5) care consacră principiul legalității.

4. Jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului

Cu privire la procedura obligatorie de accesare, utilizare și stocare a datelor obținute din interceptări ale

comunicațiilor, în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului s-a făcut distincție între două etape ale interceptării convorbirilor telefonice: autorizarea supravegherii și efectuarea propriu-zisă a supravegherii. Distincția a fost făcută de Curtea Europeană a Drepturilor Omului prin Hotărârea din 28 iunie 2007, pronunțată în Cauza Association for European Integration and Human Rights și Ekimdzhev împotriva Bulgariei, paragraful 84, prin care s-a reținut că pe parcursul primei etape, cea de autorizare a supravegherii, conceptul de "securitate națională", dincolo de înțelesul său obișnuit, trebuie să ofere garanții substanțiale împotriva supravegherii arbitrare și discriminatorii. De asemenea, Curtea a constatat că trebuie să examineze și dacă astfel de garanții există pe parcursul celei de-a doua etape, când supravegherea este realizată efectiv sau a fost deja încheiată. Cu privire la acest aspect s-a reținut că nu este prevăzută nicio verificare a implementării măsurilor de supraveghere tehnică secretă de către un organism sau o entitate oficială, externă serviciilor care desfășoară măsurile de supraveghere, sau cel puțin căreia să îi fie impusă îndeplinirea unor condiții care să îi asigure independența și conformitatea cu principiile statului de drept, dar că nicio altă instituție, în afara celor care dispun măsurile speciale de supraveghere, nu poate să verifice dacă măsurile luate îndeplinesc condițiile prevăzute în mandatul de supraveghere sau dacă datele originale sunt reproduse cu exactitate în documentele scrise. De asemenea, a fost menționată aparenta lipsă a unor dispoziții legale care să prevadă cu suficient grad de precizie maniera în care datele sunt obținute prin supravegherea tehnică, procedura pentru protejarea integrității și confidențialității acestora și procedura pentru distrugerea lor (paragraful 86). Mai mult, a fost reținut faptul că controlul activității de supraveghere tehnică îi revine în mod exclusiv ministrului afacerilor interne, iar dacă datele obținute depășesc scopul în care a fost aplicată măsura supravegherii tehnice, doar Ministrul Afacerilor Interne poate decide, în mod discreționar și fără un control independent, ce trebuie făcut cu aceste date. S-a arătat că, spre deosebire de procedura existentă în Bulgaria, legea germană, modificată ca urmare a unei decizii a Curții Constituționale a Germaniei, obligă la transmiterea înregistrărilor în condiții foarte stricte și încredințează responsabilitatea verificării îndeplinirii condițiilor legale unui oficial care are dreptul să exercite funcții judiciare (paragraful 89).

Totodată, prin Hotărârea din 10 februarie 2009, pronunțată în Cauza Iordachi și alții împotriva Moldovei, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, cu privire la etapa a doua a procedurii interceptărilor convorbirilor telefonice, că în cauza dedusă judecătii, aparent, judecătorul de instrucție joacă un rol foarte limitat. Conform prevederilor art. 41 din Codul de procedură penală, rolul judecătorului este de autorizare a interceptărilor. Potrivit articolului 136 din același Cod, judecătorul de instrucție are dreptul de a păstra "casetele cu originalul înregistrării comunicărilor, însoțite de reproducerea integrală în scris a înregistrării [...] în locuri speciale, într-un plic sigilat" și de a emite "încheiere cu privire la distrugerea înregistrărilor care nu sunt importante pentru urmărirea penală". Cu toate acestea, deși judecătorul are competența de a autoriza interceptarea convorbirilor, Codul de procedură penală nu prevede informarea acestuia cu privire la rezultatele interceptării și nu-i impune să verifice dacă prevederile legislative au fost respectate (paragraful 47). Alt punct de vedere necesar a fi menționat în acest sens este lipsa aparentă a reglementărilor cu un înalt grad de precizie și care ar orândui maniera în care se face filtrarea datelor secrete obținute prin aceste măsuri operative de investigații sau procedurile prin care s-ar păstra integritatea și confidențialitatea acestora, fie reguli de distrugere a acestora (paragraful 48). În concluzie, reținând încălcarea în cauză a dispozițiilor art. 8 din Convenție referitoare la dreptul la respectarea vieții private și de familie, Curtea a statuat că interceptarea convorbirilor telefonice este o ingerință foarte gravă în drepturile unei persoane și că o chestiune care merită a fi menționată este lipsa aparentă a reglementărilor care să specifice, cu un grad corespunzător de precizie, modalitatea de examinare a informației obținute ca rezultat al supravegherii sau procedurile de păstrare a integrității și confidențialității acesteia, precum și procedurile de distrugere a ei.

VIII. Dispoziții legale incidente

Art. 55 alin. (1), (4), (5) și (6) din Codul de procedură penală - Organele de urmărire penală

"(1) Organele de urmărire penală sunt:

- a) procurorul;
- b) organele de cercetare penală ale poliției judiciare;
- c) organele de cercetare penală speciale.

...

(4) Atribuțiile organelor de cercetare penală ale poliției judiciare sunt îndeplinite de lucrători specializați din Ministerul Administrației și Internelor anume desemnați în condițiile legii speciale, care au primit avizul conform al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție ori avizul procurorului desemnat în acest sens.

(5) Atribuțiile organelor de cercetare penală speciale sunt îndeplinite de ofițeri anume desemnați în condițiile legii, care au primit avizul conform al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

(6) Organele de cercetare penală ale poliției judiciare și organele de cercetare penală speciale își desfășoară activitatea de urmărire penală sub conducerea și supravegherea procurorului."

Art. 57 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală - Competența organelor de cercetare penală.

"(1) Organele de cercetare penală ale poliției judiciare efectuează urmărirea penală pentru orice infracțiune care nu este dată, prin lege, în competența organelor de cercetare penală speciale sau procurorului, precum și în alte cazuri prevăzute de lege.

(2) Organele de cercetare penală speciale efectuează acte de urmărire penală numai în condițiile art. 55 alin. (5) și (6), corespunzător specializării structurii din care fac parte, în cazul săvârșirii infracțiunilor de către militari sau în cazul săvârșirii infracțiunilor de corupție și de serviciu prevăzute de Codul penal săvârșite de către personalul navigant al marinei civile, dacă fapta a pus sau a putut pune în pericol siguranța navei sau navigației ori a personalului. De asemenea, organele de cercetare penală speciale pot efectua, în cazul infracțiunilor contra securității naționale prevăzute în titlul X din Codul penal și infracțiunilor de terorism, din dispoziția procurorului, punerea în aplicare a mandatelor de supraveghere tehnică."

Art. 142 alin 1 și (1¹) din Codul de procedură penală - Punerea în executare a mandatului de supraveghere tehnică.

"(1) Procurorul pune în executare supravegherea tehnică ori poate dispune ca aceasta să fie efectuată de organul de cercetare penală sau de lucrătorii specializați din cadrul poliției.

(1¹) Pentru realizarea activităților prevăzute la art. 138 alin. (1) lit. a)-d), procurorul, organele de cercetare penală sau lucrătorii specializați din cadrul poliției folosesc nemijlocit sistemele tehnice și proceduri adecvate, de natură să asigure integritatea și confidențialitatea datelor și informațiilor colectate."

IX. Opinia Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

Prin Adresa nr. 1.004/C/1788/III-5/2016 din 22 septembrie 2016 Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că nu există în lucru nicio sesizare având ca obiect promovarea unui recurs în interesul legii cu privire la problema de drept cu care a fost sesizată instanța, fiind transmis totodată și un punct de vedere cu privire la chestiunea de drept, în sensul că, în speță, sesizarea este inadmisibilă pentru motive ținând de inapținutudinea întrebărilor dacă pentru punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică, lucrătorii specializați din cadrul poliției prevăzuți de art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală necesită aviz de poliție judiciară sau este suficient ca aceste persoane să îndeplinească condițiile legale pentru a obține avizul.

Dacă în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală, conform considerentelor prezentate în paragraful 49 din Decizia nr. 51/2016 a Curții Constituționale, lucrătorii specializați din cadrul poliției care pot obține avizul de poliție judiciară sunt organe de cercetare penală speciale.

Dacă lucrătorii Departamentului de Informații și Protecție Internă/Serviciul de Informații și Protecție Internă au calitatea de lucrători specializați din cadrul poliției, în accepțiunea prevăzută de art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală, de a constitui "probleme de drept" în sensul art. 475 din Codul de procedură penală.

X. Opinia judecătorului-raportor

Opinia judecătorului-raportor este în sensul că problema înțelesului sintagmei "lucrători specializați din cadrul poliției", în accepțiunea dispozițiilor art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală, astfel cum a fost expusă în încheierea de sesizare, nu constituie o veritabilă chestiune de drept cu relevanță practică, susceptibilă a genera interpretări judiciare diferite și a impune, în consecință, o dezlegare prealabilă în procedura reglementată de art. 475 din Codul de procedură penală.

În argumentarea soluției s-a arătat că primele două întrebări nu ridică o veritabilă problemă de drept întrucât rezolvarea chestiunilor teoretice puse în discuție nu comportă vreo dificultate rezonabilă de interpretare a textului legal.

XI. Înalta Curte de Casație și Justiție

Examinând sesizarea formulată în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, raportul întocmit de judecătorul-raportor și chestiunea de drept ce se solicită a fi dezlegată, reține următoarele:

Cu privire la admisibilitatea sesizării:

În conformitate cu dispozițiile art. 475 din Codul de procedură penală: "Dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că există o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective și asupra căreia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată."

Ca urmare, admisibilitatea unei sesizări formulate în procedura pronunțării unei hotărâri prealabile este condiționată de îndeplinirea cumulativă a următoarelor exigențe:

- instanța care a formulat întrebarea să fie investită cu soluționarea cauzei în ultimă instanță;
- soluționarea pe fond a cauzei să depindă de lămurirea chestiunii de drept ce face obiectul sesizării;
- chestiunea de drept supusă analizei să nu fi primit o rezolvare anterioară printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și să nu facă obiectul unui asemenea recurs în curs de soluționare.

În speță, este îndeplinită prima condiție analizată, referitoare la existența unei cauze pendente aflate în curs de judecată în ultimă instanță, Curtea de Apel Suceava fiind investită, în Dosarul nr. 843/86/2016/a1, cu soluționarea contestației declarate de inculpatul P.F.V. împotriva Încheierii din data de 21 martie 2016 a Tribunalului Suceava, pronunțată în Dosarul nr. 843/86/2016/a1.

De asemenea, este îndeplinită și cea de-a treia condiție enunțată, întrucât chestiunea de drept cu a cărei analiză a fost sesizată instanța supremă nu a primit o rezolvare printr-o hotărâre prealabilă anterioară sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui asemenea recurs.

În schimb, cerința referitoare la natura chestiunii ce poate face obiectul sesizării și la aptitudinea dezlegării date de a avea consecințe juridice directe asupra modului de rezolvare a fondului cauzei nu este îndeplinită în cauză.

În jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor probleme de drept în materie penală s-a statuat, în mod progresiv, asupra înțelesului ce trebuie atribuit sintagmei "chestiune de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei", regăsită în cuprinsul art. 475 din Codul de procedură penală.

S-a subliniat, sub un prim aspect, că între problema de drept a cărei lămurire se solicită (indiferent dacă ea vizează o normă de drept material sau o dispoziție de drept procesual) și soluția ce urmează a fi dată de către instanță trebuie să existe o relație de dependență, în sensul ca decizia instanței supreme să fie de natură a produce un efect concret asupra conținutului hotărârii (Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, Decizia nr. 11/2014 și Decizia nr. 19/2014).

În al doilea rând, este necesar ca sesizarea să tindă la interpretarea în abstracto a unor dispoziții legale determinate, iar nu la rezolvarea implicită a unor chestiuni ce țin de particularitățile fondului speței, cum ar fi analiza întrunirii elementelor constitutive ale unei infracțiuni ori stabilirea încadrării juridice în cauza dedusă judecății (Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, Decizia nr. 14/2015).

În fine, jurisprudența recentă a Completului pentru dezlegarea unor probleme de drept în materie penală a abordat, tangențial, și elemente ce nuanțează semnificativ înțelesul sintagmei "chestiune de drept" la care face referire art. 475 din Codul de procedură penală, impunând examinarea acesteia fie din perspectiva cerinței "noutății" problemei de drept ridicate, fie a existenței unei neclarități, ambiguități a dispoziției legale supuse interpretării.

Date fiind diferențele de redactare între art. 475 din Codul de procedură penală și art. 519 din Codul de procedură civilă, "noutatea" problemei supuse dezlegării nu a fost reținută, până în prezent, ca o cerință propriu-zisă de admisibilitate a sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile în materie penală.

Completul competent a efectuat însă, recent, o primă analiză a admisibilității și din această perspectivă. Astfel, raportându-se la deciziile date în materie civilă, respectiv deciziile nr. 6/2014 și nr. 7/2014, s-a subliniat că acest caracter "de noutate se pierde, pe măsură ce chestiunea de drept a primit o dezlegare din partea instanțelor, în urma unei interpretări adecvate, concretizată într-o practică judiciară consacrată, iar opiniile jurisprudențiale izolate sau cele pur subiective nu pot constitui temei declanșator al mecanismului pronunțării unei hotărâri prealabile" (Înalta Curte de

Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, Decizia nr. 10 din 22 aprilie 2015).

Această opinie se apreciază a fi pertinentă și în speța de față, în scopul delimitării mai exacte a problemelor de drept ce pot face obiectul hotărârii prealabile (respectiv chestiuni de drept de o dificultate rezonabilă, susceptibile a da naștere unor interpretări judiciare diferite) de opiniile jurisprudențiale cu totul izolate, ce pot fundamenta, uneori, o astfel de sesizare.

Pe de altă parte, condiția caracterizării dispozițiilor legale ce fac obiectul sesizării printr-o doză necesară de echivoc a fost subliniată în considerentele secțiunii a IX-a Deciziei nr. 16/2015 din 22 mai 2015 a Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală.

Așadar, numai o problemă de drept de o dificultate rezonabilă și de natură a da naștere, în mod previzibil, unor interpretări judiciare diferite legitimează concursul dat tribunalelor și curților de apel de către instanța supremă într-o cauză pendinte. În cazul considerării ca admisibile a unor sesizări prin care se tinde, dimpotrivă, la dezlegarea unor probleme pur teoretice ori la soluționarea propriu-zisă a unor chestiuni ce țin de fondul cauzei, există riscul transformării mecanismului hotărârii prealabile fie într-o "procedură dilatorie pentru litigii caracterizate, prin natura lor ca fiind urgente, fie într-o procedură care va substitui mecanismul recursului în interesul legii".

Din perspectiva acestor argumente teoretice se constată, sub un prim aspect (referitor la primele două întrebări adresate), că dispozițiile art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală au fost modificate după pronunțarea Deciziei nr. 51 din 16 februarie 2016 a Curții Constituționale (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 190 din 14 martie 2016), prin care s-a constatat că sintagma "ori de alte organe specializate ale statului" din cuprinsul dispozițiilor art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală este neconstituțională.

Astfel, la intrarea în vigoare a noului Cod de procedură penală, art. 142 alin. (1) avea următorul conținut: "Procurorul pune în executare mandatul de supraveghere tehnică ori poate dispune ca aceasta să fie efectuată de organul de cercetare penală sau de lucrători specializați din cadrul poliției ori de alte organe specializate ale statului."

Prin decizia Curții Constituționale s-a statuat, printre altele, că nicio reglementare din legislația națională în vigoare, cu excepția dispozițiilor art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală, nu conține vreo normă care să consacre expres competența unui alt organ al statului, în afara organelor de urmărire penală, de a efectua interceptări, respectiv de a pune în executare un mandat de supraveghere tehnică. Or, pornind de la datele concrete din speța dedusă controlului de constituționalitate, Curtea a apreciat că reglementarea în acest domeniu nu poate fi realizată decât printr-un act normativ cu putere de lege, iar nu printr-o legislație infralegală, respectiv acte normative cu caracter administrativ, adoptate de alte organe decât autoritatea legiuitoare, caracterizate printr-un grad sporit de instabilitate sau inaccesibilitate. S-a reținut totodată că standardul constituțional de protecție a vieții intime, familiale și private și a secretului corespondenței impune ca limitarea acestora să se realizeze într-un cadru normativ care să stabilească expres, într-un mod clar, precis și previzibil care sunt organele abilitate să efectueze operațiunile care constituie ingerințe în sfera protejată a drepturilor.

Prin urmare, Curtea a considerat că este justificată opțiunea legiuitorului ca mandatul de supraveghere tehnică să fie pus în executare de procuror și de organele de cercetare penală, care sunt organe judiciare, conform art. 30 din Codul de procedură penală, precum și de către lucrătorii specializați din cadrul poliției, în condițiile în care aceștia pot deține avizul de ofiteri de poliție judiciară, în condițiile art. 55 alin. (5) din Codul de procedură penală. Această opțiune nu se justifică însă în privința includerii, în cuprinsul art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală, a sintagmei "alte organe specializate ale statului", neprecizate în cuprinsul Codului de procedură penală sau în cuprinsul altor legi speciale.

După publicarea acestei decizii, dispozițiile art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală au fost modificate, prin art. 1 pct. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2016 privind unele măsuri pentru punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică dispuse în procesul penal, în prezent având următorul conținut: "Procurorul pune în executare supravegherea tehnică ori poate dispune ca aceasta să fie efectuată de organul de cercetare penală sau de lucrători specializați din cadrul poliției." Mai mult, prin același act normativ (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2016) a fost introdus alin. (1¹) în cuprinsul aceluiași articol, care prevede că "Pentru realizarea activităților prevăzute la art. 138 alin. (1) lit. a) -d), procurorul, organele de cercetare penală sau lucrătorii specializați din cadrul poliției folosesc nemijlocit sistemele tehnice și procedurile adecvate, de natură să asigure integritatea și confidențialitatea datelor și informațiilor colectate".

Rezultă așadar cu claritate, atât din dispozițiile art. 142 alin. (1) și (1¹), cât și din decizia Curții Constituționale sus-

menționate, care sunt organele care pot efectua supravegherea tehnică, dar și exigențele de constituționalitate ce trebuie îndeplinite pentru aceasta de către organele abilitate.

Or, intervenția instanței supreme în procedura reglementată de art. 475 din Codul de procedură penală este legitimă doar atunci când tinde la clarificarea înțelesului uneia sau mai multor norme juridice ambigue sau complexe, al căror conținut ori a căror succesiune în timp poate da naștere la dificultăți rezonabile de interpretare pe cale judecătorească, afectând în final unitatea aplicării lor de către instanțele naționale.

Se consideră că, în prezenta cauză, identificarea organelor care se circumscriu sintagmei "lucrători specializați din cadrul poliției", în sensul art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală, precum condițiile pe care trebuie să le îndeplinească pentru a putea efectua activitățile descrise în aceste dispoziții nu comportă o veritabilă dificultate. Aceasta deoarece, în paragraful 49 al deciziei menționate (amintit și de instanța care a sesizat Înalta Curte) se reține că este justificată opțiunea legiuitorului ca mandatul de supraveghere tehnică să fie pus în executare de procuror și de organele de cercetare penală, care sunt organe judiciare, conform art. 30 din Codul de procedură penală, precum și de către lucrătorii specializați din cadrul poliției, în condițiile în care aceștia pot deține avizul de ofițeri de poliție judiciară, în condițiile art. 55 alin. (5) din Codul de procedură penală.

Or, efectele unei decizii prin care Curtea Constituțională declară neconstituționalitatea unei dispoziții legale sunt expres prevăzute de art. 147 alin. (4) din Constituția României, respectiv ele sunt general obligatorii de la data publicării în Monitorul Oficial și au putere numai pentru viitor. În plus, forța obligatorie ce însoțește actele juridictionale, deci și deciziile Curții Constituționale, se atașează nu numai dispozitivului, ci și considerentelor pe care acesta se sprijină (Decizia Plenumului Curții Constituționale nr. 1 din 17 ianuarie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 16 din 26 ianuarie 1995, Decizia nr. 223 din 13 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 256 din 18 aprilie 2012, Decizia nr. 3 din 15 ianuarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 71 din 29 ianuarie 2014), nefiind necesare din această perspectivă alte clarificări.

Cât timp, în prezentarea raționamentului său juridic (paragraful 49 al deciziei), Curtea Constituțională a identificat, într-o manieră lipsită de orice echivoc, organele care au abilitatea să efectueze acte de supraveghere tehnică și condițiile pe care trebuie să le îndeplinească, aceasta a furnizat astfel atât autorităților cu competențe în procesul de legiferare, cât și instanțelor judecătorești toate elementele necesare pentru cunoașterea efectelor ce trebuie atribuite deciziei sale.

Or, în acest context argumentativ neechivoc, a solicita instanței supreme clarificări suplimentare cu privire la aceste aspecte echivalează cu o nesocotire a plenitudinii de jurisdicție a Curții Constituționale în domeniul controlului de neconstituționalitate.

Efectele deciziilor Curții nu pot fi interpretate, în procesul de aplicare a legii, de către alte instituții ale statului, întrucât un atare demers ar genera o știrbire a competenței sale exclusive în materie. Prin urmare, instanțele judecătorești nu trebuie să interpreteze efectele deciziei, ci să aplice acea decizie într-un mod conform considerentelor sale la cazul dedus judecătii, demers pe deplin posibil și în speța de față.

Din perspectiva tuturor acestor considerente se concluzionează că formularea actuală a art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală are, în lumina considerentelor Deciziei nr. 51/2016 a Curții Constituționale, un conținut suficient de clar pentru a exclude diverse probleme de interpretare.

Așadar, cu privire la primele două întrebări formulate, sesizarea este inadmisibilă pentru considerentele arătate mai sus.

Și în ceea ce privește ultima întrebare formulată sesizarea este inadmisibilă, întrucât prin aceasta se solicită să se dea o dezlegare unei probleme de drept ivite cu ocazia judecătii, respectiv dacă lucrătorii Departamentului de Informații și Protecție Internă/Serviciul de Informații și Protecție Internă (care au efectuat activități de supraveghere tehnică în cauză) au calitatea de lucrători specializați din cadrul poliției, în accepțiunea prevăzută de art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală, ceea ce nu este permis prin această procedură. Așa cum s-a arătat mai sus, sesizarea într-o astfel de procedură trebuie să tindă la interpretarea în abstracto a unor dispoziții legale determinate, iar nu la rezolvarea implicită a unor chestiuni ce țin de particularitățile fondului speței (Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, Decizia nr. 14/2015).

În concluzie, problema înțelesului sintagmei "lucrători specializați din cadrul poliției" în accepțiunea dispozițiilor art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală, astfel cum a fost expusă în încheierea de sesizare, nu constituie o veritabilă chestiune de drept cu relevanță practică, susceptibilă a genera interpretări judiciare diferite și a impune, în consecință, o dezlegare prealabilă în procedura reglementată de art. 475 din Codul de procedură penală.

Pentru considerentele expuse, constatând că nu sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală, sesizarea urmează a fi respinsă ca inadmisibilă, în temeiul art. 477 din Codul de procedură penală.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

Pentru aceste motive

În numele legii

D E C I D E:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel Suceava - Secția penală și pentru cauze cu minori în Dosarul nr. 843/86/2016/a1, prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a următoarelor probleme de drept: dacă pentru punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică lucrătorii specializați din cadrul poliției prevăzuți de art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală necesită aviz de poliție judiciară sau este suficient ca aceste persoane să îndeplinească condițiile legale pentru a obține avizul.

Dacă în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală, conform considerentelor prezentate în paragraful 49 din Decizia nr. 51/2016 a Curții Constituționale, lucrătorii specializați din cadrul poliției care pot obține avizul de poliție judiciară sunt organe de cercetare penală speciale.

Dacă lucrătorii Departamentului de Informații și Protecție Internă/Serviciul de Informații și Protecție Internă au calitatea de lucrători specializați din cadrul poliției, în accepțiunea prevăzută de art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 25 octombrie 2016.

PREȘEDINTELE SECȚIEI PENALE A ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
judecător MIRELA SORINA POPESCU

Magistrat-asistent,
Iulia Humă